

AMAOJTLI TLEN KIMANAUIA TLANAUATILI TLEN  
KIPIAJ TLANAUATILTLAPEJPENALISTLI TLEN  
MASEUALMEJ NEJMAXTIK SANKALTITLAJ EUANIJ,  
TLEN MOAJACHIUIJTOKAJ TLALI TLEN  
SANKALTITLAJ EUANIJ UAJ TLEN CHANTLAMATIJ  
ININCHINANKO MEXKOAALTEPETL





AMAOJTLI TLEN KIMANAUIA  
TLANAUATILI TLEN KIPAJ  
TLANAUATILTLAPEJPENALISTLI TLEN  
MASEUALMEJ NEJMAXTIK SANKALTITLAJ  
EUANIJ, TLEN MOAJACHIUIJTOKEJ  
TLALI TLEN SANKALTITLAJ EUANIJ UAJ  
TLEN CHANTLAMATIJ ININCHINANKO  
MEXKOALTEPETL

AMAOJTLI TLEN KIMANAUIA  
TLANAUATILI TLEN KIPIAJ  
TLANAUATILTLAPEJPENALISTLI TLEN  
MASEUALMEJ NEJMAXTIK SANKALTITLAJ  
EUANIJ, TLEN MOAJACHIUIJTOKAJ  
TLALI TLEN SANKALTITLAJ EUANIJ UAJ  
TLEN CHANTLAMATIJ ININCHINANKO  
MEXKOALTEPETL

---

DR. © 2021 Tribunal Electoral de la Ciudad de México

Magdalena 21, Col. Del Valle Centro

Benito Juárez

C.P. 03100, Ciudad de México

Tel. 55 53 40 46 00

[www.tecdmx.org.mx](http://www.tecdmx.org.mx)

Primera edición. Agosto 2021

---

Impreso en México

Publicación de Distribución Gratuita

---

Contenido: Coordinación de Derechos Humanos y Género

**Coordinadora:** Iris González Vázquez

**Subdirector:** Juan Antonio Mejía Ortiz

Cuidado de la Edición: Coordinación de Difusión y Publicación

**Coordinador:** Miguel Ángel Quiroz Velázquez

**Subdirectora:** Andrea Lehn Angelides

**Diseño editorial:** Ana Lei Aguilar Goldner

**Traducción al náhuatl:** Secretaría de Pueblos y Barrios Originarios y  
Comunidades Indígenas Residentes (SEPI)





Ipan Mexkoaltepetl (CDMX) mochiua sesentlamantli tlanechikoltlanamikilistli, sesentlamantli tlajtoua uaj sesentlamantli maseualmej mopantiyaj. Ueyi Amochtli tlen Mexkoaltepetl Tlanauatiya kinixmatilia inineltuayo samaseualtsitsij tlen ni Mexkoaltepetl, kemaj kiijtoua ayoktlamis, ayokixpoliuis, inlauilMexko Tenochtitlan (tlen yoltos tlatipaktli, axtlamis, axixpoliuis tlen miyakij kiixmatij, tlen eluikak motlanilijtok ni Mexko Tenochtitlaj), tlen kikauiliaj kiikuilojtok Tenoch ipan xiuitl 1325.

Tlen moixnextia, kiijtosneki, kipiaj inintlanamikilis tlen ika moixnextiaj inijixkotiaj tlen Pueblos y Barrios Originarios y Comunidades Indígenas Residentes (PBOCIR), uaj mo senkajki ipan Axtoui Tlasentilistli Primer Foro de Pueblos Originarios y Migrantes del Anáhuac ne 1996, yanompa, nojuanijki mosenkajki kemaj kichijke Axtoui Tlasentilistli ipan Primer Congreso de Pueblos Originarios tlen Anáhuac, ipan xiuitl 2000.<sup>1</sup>

Inij tlen sampa mochijchijtiyajki tlanamikilistli kiijtosnejki tlen sampayano mo axkatijkej tlatlanilistli tlen panojka uaj motemachiaj tlen kampa yojuantij ualauij, inj kichijki ma asikayoj kiixmati ni Ueyi Tlanauatili Mexkotlali, tlen yojuantij kinamiki kinintekipanos tlen yojuantij mopixtosej kej yojuantij ininemilis uaj inintlalanamikilis tlen monauatiyaj, tlen yojuantij kichiuaj tlanauatili tlen mas uejkapaj tlayakana, tlen yojuantij Mosentiliaj, tlen mosenkajtok ika nojkia tlen tlanauatili tlen kichijchijtokej ipan Mexkotlali, tlen mo uejuelojtok Mexkotlatlali uaj chinanco tlatilanketl.

---

1. Tesis Aislada I.18o.A.7 CS (10a.). Pueblos Originarios de la Ciudad de México. Origen de esa autodenominación y de su autoadscripción colectiva como pueblos indígenas. Suprema Corte de Justicia de la Nación. 2018.

Ipan mexkoaltepetl, kiijtoua Convención de Pueblos y Barrios Originarios de la entidad, istokej 262 Pueblos y Barrios Originarios.

Kiijtoua tlen Kininpojkej Maseualmaej uaj Kaltinij tlen xiuitl 2020, ipan Mexkoaltepetl istokej 9,209,944 maseualmej, tle yanompa, 1.4% elij maseualmej tlen eyi xiuitl uaj kipano tlen tlajtoua ika saninimaseualtlajtol, yani, 125,153 maseualmej.<sup>2</sup>

Tlen achimiyakij tlen samaseualtsitsij mo pantiaj ipan Mexkoaltepetl istokej ipan Tlali Iztapalapa, Gustavo A. Madero, Tlalpan, Xochimilco, Álvaro Obregón, Coyoacán uaj Cuauhtémoc.

Ipan Mexkoaltepetl kamatij 50 tlen nopa 68 tlajtolmej tlen Mexkotlali samaseualtsitsij inintlajtol, uaj iexka tlajk tlen itlaltipaj eli tlen nejmaxtik maseualtsitsij uaj tle moxexelojtokej tlen samaseualtsitsij tlen ualauij tlen ipa istoyajya kemaj ayiasitoyaj analimej uaj tlen yojuantij momatij sanmaseualtsitsij.

Tlempa 15 tlajtolmej tlen mas kamatij ipan Mexkoaltepetl elij nauatl, mixteco, otomí, mazateco, zapoteco, mazahua, totonaca, mixe, chinanteco, tlapaneco, maya, purépecha, tzeltal, triqui uaj huasteco.

---

2. Censo de Población y Vivienda 2020. Instituto Nacional de Estadística y Geografía. México. [https://www.inegi.org.mx/contenidos/programas/ccpv/2020/doc/cpv2020\\_pres\\_res\\_cdmx.pdf](https://www.inegi.org.mx/contenidos/programas/ccpv/2020/doc/cpv2020_pres_res_cdmx.pdf)  
1er Informe de gobierno 2019, Secretaría de Pueblos y Barrios Originarios y Comunidades Indígenas Residentes del Gobierno de la Ciudad de México. <https://sepi.cdmx.gob.mx/storage/app/media/PDFs%20informativos%20SEPI/GLOSA-SEPI-2019.pdf>



## Tlen Tlanauatili motekiuia ipan Mexkoaltepetl

- Ueyi Amochtli tlen Mexkotlali Tlanauatiya.
- Ueyi Amochtli tlen Mexkoaltepetl Tlanauatiya (CPCM).
- Tlen Mosenkajtokej Convenio 169 tlen Mosenkuitokej ipan Tlaltipaj Kampaueli Tekitinij.
- Tlanauatili tlen Kinauatiya Tekikalko tlen Kitlachilia kenijkatsaj Pankistiyauij ne Samaseualtsitsij Ininkaltitla.
- Tlanauatili Nejmaxtik tlen Kinimaktilia tlen Tlajtoli Tlajtoua Samaseualtsitsij Ininkaltitlaj uaj Kiyauak.
- Tlanauatili tlen Kintokajtia Tlanauatijkapa uaj tlen Kenijkatsaj Mochiua Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl.
- Tlanauatili tlen Kintlatsakuiltia Tlaixpanoli tlen Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl.
- Tlanauatili tlen Kijjtoua Kenijkatsa Mokalakisej Tlapaleusej ipan Mexkoaltepetl.
- Tlanauatili tlen Kinimajtilia tlen Maseualmej tlen Nejmaxtik Sankaltitla Euanij, tlen Moajachiuijtokej Tlali uaj tlen Chantlamati ipan Mexkoaltepetl.

- Tlanauatili tlen Sesentlamantli Tlalnamičili Kimanauiya, tlen Kinimanauiya tlen Maseualmej Mejkojok Ualauij uaj tlen Nemij Mexkoaltepetl.
- Amatlasenkauali tlen kichijchijtok Suprema Corte de Justicia de la Nación, amatlasenkauali tlen kitekiuiyaj tlanauatij tlen kisenkauaj kualantli tlen maseualmej tlen chinanko euanij uaj samaseualtsitsij sankaltitla euanij.
- Amatlasenkauali tlen kichijchijtok Suprema Corte de Justicia de la Nación kampa kinintlepanitaj siamej.
- Amatlasenkauali tlen Kinimanauiya Tlamanauij tlanauatiltlapejpenalistli tlen Sankaltitlajeuani uaj Chinankomej Samaseualtsitsij, tlen Tlanauatijkapa Kisenkaua Tlanauatiltlapejpenalistli ipan nejmaktik Mexkotlali.

## Kenijkatsaj ijitaj ni Pueblos y Barrios Originarios y las Comunidades Indígenas Residentes (PBOCIR)

### **Maseualmej tlen nejmxtik sankaltitlaj euanij**

Elij maseualmej yojuantij tlen ualauij tlen mo chantlalijtoyaj ipan tlen amaj eli Mexkoaltepetl kemaj ayoualasitasoyaj ne analimej euanij uaj mo nepantlalijtoyajya, yojuantij sankejipa kipixtokej tle yojuantij kuali mouikaj, tlen mopanoltiayaj, inintlalnamikilis uaj tlen motlanajnuatijayaj, inixkotijayaj inintlanauatil, tlen iljuitlamatij, inintlal uaj kenijkatsaj kiitaj ni tlaltepaktli, o se achi nojuaj kipixtokej; kipixtokej inintlanauatijkauaj kej yojuantij kinitlapejpeniyaj ika inixkotijayaj inintlanauatil kitekiuiyayaj, uaj kimatij keyojuantij momiyakakuij moixmatij kej elij maseualmej tlen sankaltitlaj euanij.

### **Mo ajachiuijtokej tlali nejmxtik sankaltitlaj euanij**

Tlen uejkajkia mo ajachiuijkej tlali maseualmej tlen nemxtik sankaltitlaj euanij; kuali nojua onkajsej se achi tlen ni maseualmej nejmxtik sankaltitlaj euanij, o kuali, nojua yoltosej maseualmej maskij tlaj ixpolijkia nompaa tlen maseualmej tlen nejmxtik sankaltitlaj euanij kampa yojuantij mochantlalijtoyaj; sankejipa kipixtokej tlen yojuantij kuali mouikaj, tlen mopanoltiya, inintlalnamikilis uaj tlen motlanajnuatijayaj, inixkotijayaj inintlanauatil, tlen iljuitlamatij, inintlal uaj kenijkatsaj kiitaj ni tlaltepaktli, o se achi nojuaj kipixtokej; kipixtokej inintlanauatijkauaj kej yojuantij kinitlapejpeniyaj ika inixkotijayaj inintlanauatil kitekiuiyayaj, uaj kimatij keyojuantij moixmatij mastlaj mo

ajachuijtokej tlali ualauij sansejko kej elij maseualmej tlen sankaltitlaj euanij.

Elij yojuantij tlen ualauij tlen ne maseualmej mochantlalijtoyaj ipan namaj tlali tlen ni Mexkoaltepetl, yajaya tlen motlaskilia ipan mo ixnextia tlen inintlalnamikilis ika maseualmej uaj kampa moneljuayotijtokej, sankejipa kipixtokej tlen yojuantij kuali mouikaj, tlen mopanoltiyaj, inintlalnamikilis uaj tlen motlanajnuatijay, inixkotiyaj inintlanauatil, tlen iljuitlamatij, inintlal uaj kenijkatsaj kiitaj ni tlaltepaktli, o se achi nojuaj kipixtokej; kipixtokej inintlanauatijkauaj kej yojuantij kinitlapejpeniyaj ika inixkotiyaj inintlanauatil kitekiuiyaj, uaj kimatij kej yojuantij moixmatij kej elij maseualmej tlen san setsij kaltitlaj euanij.

## **Maseualmej tlen san kaltitlaj euanij**

Yojuantij elij tlen mochantlalijtoyaj kampaueli ipan Mexkotlali kemaj ayoasitoyaj ne analimej uaj sankejipa kipixtokej tlen yojuantij kuali mouikaj, tlen mopanoltiyaj, inintlalnamikilis uaj tlen motlanajnuatijay, o nojuaj se achi kitekiuiyaj. Maseualmej tlen san kaltitlaj euanij mochiua nejmaxtik ika sekinok pilkaltitlansitsij.

## **Maseualmej tlen chantlamatij**

Eli se nejmaxtik tlanechikolistli uaj tlalnamikilistli tlen maseualmej tlen ualauij sanse kaltitla samaseualtsitsij ipan Mexkotlali, ualauij ipan achi tlali, yojuantij moixmatij tlen sasejko ualauij uaj mochantlalijtokej nojkia ika inimiyaka o ijiyoka ipan Mexkoaltepetl. Ipan tlanechikolistli kieliltiaj nejmaxtik o se achi tlen yojuantij kuali mouika uaj tlen yojuantij yajatij kipia inintlalnamikilis.

## Sankaltitlaj uaj tlen Moajachuijtokej Kaltitlaj tlen Mexkoaltepetl Euanij

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHUIJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Álvaro Obregón</b>	Axotla	
	San Bartolo Ameyalco	
	Santa Fe de Vasco de Quiroga	
	Santa María Nonoalco	
	Santa Rosa Xochiac	
	Tetelpan	
	Tizapán	
	Tlacopac	
	Santa Lucía Xantepec	
	Chimalistac	
<b>Azcapotzalco</b>	San Francisco Tetecala	
	Santa Catarina Atzacualco	
	Santa María Malinalco	
	San Andrés Tetlalman	San Marcos Ixquitlán
	San Bartolo Cahualtongo	San Bernabé Acolnáhuac
	San Juan Tlihuaca	Los (Santos) Reyes Tezcacoac
	San Lucas Atenco	La Inmaculada Concepción de Santa María Huitznahuac
	San Martín Xochinahuac	Santa Cruz Acayucan
	San Miguel Amantla	
	San Pedro Xalpa	

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Azcapotzalco</b>	San Sebastián Atenco	
	Santa Lucía Tomatlán	
	Santiago Ahuizotla	
	Santo Domingo Huexotitlán	
	Santo Tomás Tlamatzinco	
	San Simón Pochtlán	
	Santa Bárbara Tetlanman, Yopico	
	San Salvador Nextengo	
	San Mateo Xaltelolco	
	Santa Apolonia Tezcolco	
	San Salvador Xochimanca	
	San Pedro de la Salinas Calhuacatzingo	Huautla de las Salinas
	Coltongo	
	San Francisco Xocotitla	
	San Andrés de las Salinas	Santa Cruz de las Salinas
	Pueblo de la Magdalena Coatlayauhcan	
<b>Coyoacán</b>		Cuadrante de San Francisco
		San Lucas
		Oxtopulco
		La Conchita
		Del Niño Jesús
	Pueblo de San Francisco Culhuacán	San Francisco

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Coyoacán</b>		San Juan
		Santa Ana
		La Magdalena
	Copilco	
	La Candelaria	
	Churubusco	
	San Pablo Tepetlapa	
	Santa Úrsula Coapa	
	Los Reyes Hueytlilac	
<b>Cuajimalpa</b>	San Pedro Cuajimalpa	La Candelaria Huecalco
	San Lorenzo Acopilco	
	San Mateo Tlaltenango	
	San Pablo Chimalpa	
	Contadero	
<b>Cauhtémoc</b>	San Simón Tolnahuac	
		La Romita (Aztacalco)
		Tepito
	Tlatelolco	Nonoalco
		Iztatlán
		Tolquechihuan
		Acozac
		Tlaxoxihuco
		Xolalpa
		Calpolitlán

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUIJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
Cauhtémoc		Cohuatlán
		Aztecapan
		Azococolocan
		Atenantitlán
		Atenantitech
		Tecpolcaltitlán
		Apohuacan
		Teocaltitlán
		Mecamalincó
	San Juan Tenochtitlán	Analpa
		Teocaltitlán
		Atlampa
		Chichimecapan
		Copolco
		Tlatlaquechchiuhca
		Texcazonco
		Culhuatongo
		Tepiquehuia
		Huehualco
		Mecpalxocotitlan
		Tlaxilpa
		Tecpancaltitlán
		Tequicaltitlán
		Yopico



CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Cuahtémoc</b>		Cihuateocaltitlán
		Tlalcoomulco
		Amanalco Tepetitlán
		Atzapan
		Tzalan
		Xiuhuitongo
		Tequesquipan
		Mecaltitlán
		Xoloco
		Coscontitlán
		Santa Cruz Acatlán
		Macuitlapico
		Otlica
		Ateponazco
		Tlaxcuilitlán
		San Francisco Tultenco
		Mazacatlán
		Huitznahuatonco
		Otzolocan
		Atlixco
		Ometoztitlán
		Cuantontzinco
		San Antonio Tomatlán
		Coatlán

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJITKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Cuahtémoc</b>		Zocatlán
		Tzahualtonco
<b>Gustavo A. Madero</b>	San Juan de Aragón	San Miguel, San Juan Bautista, La Ascensión y Santiago Apóstol
	Cuautepec	Barrio Alto y Barrio Bajo
	Magdalena de las Salinas	
	San Bartolo Atepehuacan	
	San Pedro Zacatenco	
	Ticomán	La Laguna
		La Purísima
		San Juan
		San Rafael
		Guadalupe
		Candelaria
	Santiago Atepetlac	
	Santa Isabel Tola	
	Santiago Atzacolco	
	Capultitlan	
<b>Iztacalco</b>	Pueblo de San Matías Iztacalco	Santa Cruz Atencopa
		La Asunción Atenco
		Los Reyes Ezquitac
		Santiago Atoyac
		San Miguel Amac
		(San Sebastián) Zapotitla o Zapotla

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
Iztacalco		San Francisco Xicaltongo
	Santa Anita Zacatlalmanco Huéhuetl	
Iztapalapa	Pueblo de Izatapalapa	San Pedro
		La Asunción
		San Ignacio
		San José
		San Lucas
		San Miguel
		San Pablo
		Santa Bárbara
	San Lorenzo Tezonco	
	San Andrés Tetepilco	
	San Juanico Nextipac	
	Santa Cruz Meyehualco	
	Santa María Aztahuacan	
	Santa María Tomatlán	
	Santa Martha Acatitla	
	Aculco	
	La Magdalena Atlazolpa	
	Mexicaltzingo	
	San Andrés Tomatlán	
	San Sebastián Tecaloxtitlán	

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Iztapalapa</b>	Santiago Acahualtepec	
	Culhuacán	San Antonio, San Simón, Tula y Culhuacán Cabecera
	Los Reyes Culhuacán	
<b>La Magdalena Contreras</b>	San Nicolás Totolapan	
	San Bernabé Ocoatepec	
	Magdalena Atlitic	
	San Jerónimo Aculco- Lídice	
<b>Miguel Hidalgo</b>	Tacuba	
	Popotla	
	San Lorenzo Tlaltenango	
	Tacubaya	
	San Diego Ocoyoacac	
<b>Milpa Alta</b>	Villa Milpa Alta	Santa Cruz
		Santa Martha
		La Concepción
		San Mateo
		La Luz
		Los Ángeles
		La Lupita
		San Agustín
	San Agustín Ohtenco	
	San Antonio Tecómitl	

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUIJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
<b>Milpa Alta</b>	San Bartolomé Xicomulco	
	San Francisco Tecoxpa	
	San Jerónimo Miacatlán	
	San Juan Tepeháhuac	
	San Lorenzo Tlacoyucan	
	San Pablo Oztotepec	
	San Pedro Atocpan	
	Santa Ana Tlacotenco	
	San Salvador Cuauhtenco	
<b>Tlalpan</b>	Santo Tomás Ajusco	
	San Agustín de las Cuevas	San Fernando
		Niño Jesús
		El Calvario
		San Pedro Apóstol
		San Marcos
		La Santísima Trinidad
	Chimalcoyoc (La Asunción)	La Fama
		Magdalena Petlascalco
		Parres El Guarda
		San Andrés Totoltepec
		San Lorenzo Huipulco
		San Miguel Ajusco

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUIJTOKEJ KALTITLAMITL = 132	
<b>Tlalpan</b>	San Miguel Topilejo		
	San Miguel Xicalco		
	San Pedro Mártir		
	Santa Úrsula Xitla		
<b>Venustiano Carranza</b>	El Peñón de los Baños		
	Magdalena Mixhuca		
<b>Xochimilco</b>	Santiago Tulyehualco		
	San Lucas Xochimanca		
	Santa Cecilia Tepetlapa		
	San Andrés Ahuayucan		
	San Francisco Tlalnepantla		
	San Gregorio Atlapulco		
	San Lorenzo Atemoaya		
	San Luis Tlaxialtemalco		
	San Mateo Xalpa		
	Santa Cruz Acalpíxca		
	Santa Cruz Xochitepec		
	Santa María Nativitas		
	Santa María Tepepan		
	Santiago Tepalcatlalpan		
	Pueblo Xochimilco		San Marcos
			San Juan
	San Antonio		

CHINANKOTLATILANKETL	KALTITLAMITL = 130	AJACHIUJTOKEJ KALTITLAMITL = 132
Xochimilco		San Pedro
		El Rosario
		La Concepción Tlacoapa
		La Asunción
		La Guadalupe
		Santa Crucita
		Belén
		Xaltocan
		San Cristóbal
		San Diego
		San Lorenzo
		La Santísima
		San Esteban
		Caltongo

Fuente: Convención de Pueblos y Barrios Originarios de la Ciudad de México. Octubre de 2016.

## Yojuantij Kitekiuiyaj Inintlanauatil Inijxkotiyaj

Tlanauatili tlen samaseualtitsij kitekiuiyaj, uaj tlempa tlen inintlaneltokilis uaj inintlatlepanitalis, mo nechikoua tlempa tlanauatiya tlen tlanauatili tlen mas uejkapa eltok, eli tlen Tlanechikolistli, nojkia tlen tlanauatili tlen kichijchijtokej ipan Mexkotali, tlen mo uejuelojtok Mexkotali uan chinanco tlatilanketl.

Nompa maseualmej tlen nemaxtik sankaltitlaj euanij, tlen mo ajachiuijtokej tlali kampa mochantlalijtokej uaj tlempa maseualmej chantlamatkeya, kinimaktilia tlanauatili uelisej kipixtosej uaj kitekiuisej kenijkatsaj yojuantij mosenpaleuisej uaj kinintlapejpenisej inintlauatijkauaj katli kiniyakanasej tekitisej axuelis kipanoltlasej eyi xiuitl.

Ipan tlanauatiltlapejpenalistli, mis maktilia tlanauatili tlen namantsij timismatiltiaj, san tijtokajtiaj:

### **Tlanauatiltlapejpenalistli uaj tlen iuaya tlanauatili mouika, tlen maseualmej nejmaxtik san kaltitlaj euanij uaj tlen chantlamatij ipan Mexkoaltepetl**

- Ti tlaixuasantlapejpenis uaj mis tlaixuasantlapepenisej
  - » Tij pia tlanauatili ti kinintlapejpenis tlanauatianij.
  - » Tlaj motekiuiya inintlaneltokilis uaj inintlatlanitalis, moneki mochiuas tlen tlamantli tlajtlani tlen kisenkajki Tlanechikolistli.
  - » Tij pia tlanautili no ti moamatlalis tlaj no tij neki ti elis ti tlanauatijketl kejnompamistlapejpenisej, ipan mochinanko o kiyauak mo chinanko.
- Tij pia tlanauatili kampa timonechikos iniuaya sekinok maseualmej uaj kampa iniuaya timo amatlaskiltis.
  - » Tij pia tlanauatili kampa timosejkotilis kampa mokamouiyaj tlaj tlake itexmoneki mokaltitlaj
  - » Kampa kitlalia kenijkatsaj kichiuasej tlapejpenalistli ika inintlaneltokilis uaj ika inintlatlanitalis.



- » Kampa kichiuasej partidos uaj organizaciones políticas.
- » Miskauiliaj xi mo amatlaskilti uan xiixto ipan se partido político o moixkotiaj, kemaj ayi kiixtlalijtokej kiyake kiniyakanas o kemaj istojkaj kiyake mo tlapejpenis katli tekichiuas.
- » Ti tlapaleuis ipan tlapejpenalistli uaj tij paleuis tlaj kiyake kineki tlajejyekos motekitlalis.
- Tij pia tlanauatili kampa tiuelis ti kalakis ti tekitis tekikalko
  - » Ti kiskis tekittl uaj titekitis tlaj tlatlanke tlen motlanki tlapejpenalistli.
  - » Tij piya tlanauatili ti tekitis tekikalko, ipan mochinanko o sejkoyok chinanko, axakaj mis teuis uaj mistsakuilis, kitlepanitasej tlanauatili tlen motlantojka kejnompasanse tielij timaseualmej uaj axtexiyokakauasej.
  - » Tlaj kiake axtlatlani tlakatl o siuatl ipaj tlapejpenalistli moneki kitlepanitas tlen kisati tlatlanketl ipaj tlapejpenalistli.
- Tij pia tlanauatili tij tlapejpenis tlen ta moyolokisa, neltlistli uaj kemaj kinamiki mo tlapejnisej tlanauatij
  - » Tlen kisenkauas kenijkatsaj mochiuas tlapejpenalistli Tlanechikolistli o tlanauatij tlen

kitlachiliaj tlapejpenalistli moneki kitlepanitas tlen maseualmej motlanilijtokej tlanauatili.

- » Kitlalisej pilkaxatsij kampa kitemaj amatlaixuasantli, tlaixuasanisej uaj kipouasej kejnompaa kiijtosej kiake tlatlanki, nochipa moijitas ma motlepanitakaj, ma axmokualanikaj uaj kejnompaa nochi kuali tlaeltos.
- » Nompaa tlauasantli eli tlatlatijya, axakaj misnauatis kenijkatsaj xi tlauasasni uaj tlen ta moyolokisas.
- » Moneki mopatlasej nompaa maseualmej tlen tekitij kejnompaa axmokautilis ma tlaxtekikaj.
- » Tlanauatij tlen kitlachiliaj tlapejpenalistli, moneki kichiuasej nochi tlen inimako eltok tlen tlapejpenalistli PBOCIR ma mochiua axikakualantli uaj tlanempa.
- Tij pia tlanauatili tlen tlaixuasantlapejpenalistli ipan tlattepaktli, axakaj misnauatis kenijkatsaj xi tlauasani, tlatlatijya uaj axtlenoj mistsakuilis.
  - » Ni tlanauatili tlen tlauasantlapejpenalistli eli iniaxka nochi maseualmej. Nochi uelij uaj moneki kisenkauasej ika tlauasantlapejpenalistli.
  - » Moneki tlaixuasanisej axikamajmajkayotl uaj axikatlatemajmatilistli.
  - » Nompaa tlauasantli eli tlatlatijya, axakaj misnauatis kenijkatsaj xi tlauasani uaj tlen ta moyolokisas, kejnompaa elis tlapejpenalistli neltilistli.

- » Ti tlaixuasanis ni tasantsij kinamiki tijchluas, kejnompax axtijkaulis ma axkuali tlamantli kiiluikaj tlen titlaixuaxani. Axakaj uelis mischiualtis, mis temajmatis o mitsiluis kenijkatsaj xi tlaixuaxanikaj tlen PBOCIR.
- Tij pia tlanauatili tikijtos tlen moneluayo
  - » Inimako eltok maseualmej tlen PBOCIR motokajtisej kampa tlaskitokej ininchinanko kampa ualauij uaj/o istokej.
  - » Katli kiyajuantij istokej kiyauak kampa ininchinanko, ni maseualmej tle ni PBOCIR kipiaj tlanauatili mo tokajtisej kampa yajuantij momatij tlaskitokej kampa ininchinanko.
  - » Katli kipatlakeya kenijkatsaj inintlalnamikilis ininchinako, sankejipa tlaskitokej ininchinankotlal, sentel uaj kemaj nompax kampa ininchinanko kiniselis.
  - » Axmoneki tlenoj amatl kinextisej kampa kiijtos tlaskitokej.
  - » Nochi tlanauatijani kininchualtia kitlepanitasej tlaj yajuantij mo tokajtijaj PBOCIR.
- Yajuantij monauatijaj o axakajkininauatija
  - » Maseualmej tlen kichiuaj nompax PBOCIR axakaj kininauatia tlen mosenkauaj tlen intechmoneki ipan ininchinanko tlen tlanauatiltlapejpenalistli.

- » Axtlenoj kinintsakuilia kejnompá kitekiuisej inntlatlepanitalis uaj inintlaneltokilis.
- » Axtlenoj kinintsakuilia tlaj kenijkatsaj mopanolitijaj, mouikaj uaj tlen inintlalnamikilis.
- » Yasantsij axuelisej kiixpanosej tlen tlanauatili kipiaj tlen kixoleuasnekis nompá sanse mouikaj uaj kitlepanitasej tlen tlanauatili motlanilijtokeya.
- Ki piaj tlanauatili kiixtlalisej inintlauatijkauaj
  - » Nompá maseualmej tlen PBOCIR yojuantij axtlenoj kinintsakuilia tlaj kinixtlalisej inintlauatijkauaj uaj tlaj kenijkatsaj tlanauatilchiuasej.
  - » Tlanauatili, kenijkatsak kitekiuiyaj tlanauatili, inntlatlepanitalis uaj inintlaneltokilis uaj tlen mochia kampa chinanko tlen kenijkatsaj motlapejpeniyaj tlanauatijaniy uaj tlayananiy moneki tlanautijaniy tlen Mexkoaltepetl kitlepanitasej tlen yojuantij monauatijaj.
  - » Inij tlanauatili tlen kipiaj moneki kitlepanitas tlen tlanauatili motlanilijtokeya yojuantij, uaj nojkia kitlepanitasej tlen maseualmej elij, san se ininpatij siuatl uaj tlakatl, uaj axuelis teiyokakauasej.
- Tij pia tlanauatili ti mokalakis ipan política
  - » Timokalakis neltlistli, ika kemaj katli kalakij tekitij ne tekikalko ne tlanauatilchiuanij.

- » Moneki nochi tlanauatiyanij kinintentokasej tlen maseualmej PBOCIR kemaj setlenoj kuali kininempolos.
- » Tlen maseualmej istokej ipan PBOCIR kuali mokalakisej, inijixkotiyaj o momiyakakuissej, nochipa kemaj onkaj tlapejpenalistli uaj kemaj kintlajtlaniliaj maseualmej kemaj se tlamantli tlanauatiyanij kinekij kichiuasej.
- Tij pia tlanauatili tlen tlanamikilistli
  - » Tlen tlanamikilistli nesi o axnesi yanompa kisenkaua uaj kiixnextia inintlamilikilis tlen PBOCIR.
  - » Eli tlen texkauilijtejtokej toaxtojkauaj miyak ipatij tlen ni PBOCIR ya ni ika yoli tlen ni kuali mouikaj maseualmej uaj tlen kenijkatsaj kinintlapejpeniyaj inintlanauatijkauaj.
  - » Kinamiki tlen nochi tlanauatiyanij tematiltisej, kimanauisej, kiyolkuissej, kitekiuissej, kipixtosej uaj kininpanoltlilisej sekinok maseualmej tlen panokeya yojuantij, tlajtolmej, tlen tlamantli tlen yojuantij yajatij kichiu, tlen kenijkatsaj tlajkuiloua uaj tlen amatlajkuilolatlentmpoualistli, uaj kinintokajtlalisej chinankomej, kampaueli tlatokajtlalisej uaj maseualmej kinintokajtlalisej.
  - » Ki piaz tlananauatili tlen kipixtosej, kimajkuitlausej, kimanauisej uaj kiyolkuissej tlen kininkauilijtejtokej tokoliuaj inintlamilikilis.

- » Kipiyaj tlanauatili moaxkatisej tlanauatijkapaj mosenkuitosej tlen kininkauilijtejtokej ininkoliuaj inintlalnamikilis.
- Kipiaj tlanauatili ma kininsekaulisej tlen motlateljuiya
  - » Kijjtosneki tlanauatijanij tlen kisenkauaj tlanauatiltlapejpenalistli moneki kemaj onkaj kualantli kitlachilisej tlaj kenijkatsaj inintlalnamikilis samaseualtsitsij.
  - » Tlanauatijanij tlen kisenkauaj tlanauatiltlapejpenalistli kinamiki kisenkauasej kualantinij kiijitasej tlen kemanijkaj pano tlanamikili tlen PBOCIR.
  - » Tlen kualantli kisenkauaj moneki elis nimaj uaj asikayoj, tlasenkuali sanse ininpatij maseualmej uaj axakaj kiiyokakauasej.
  - » Tlanauatijanij tlen tlanauatiltlapejpenalistli kininchiualtiya tlanauatili ma tleueli tlajtlanjaj o axouij kichiuakaj tlen tlajtlani tlaj sekaaya kikuatsalauia o motlateluisneki.
  - » Maseualmej tlen kichiuaj PBOCIR kipiaj tlanauatili kiselisej se maseuali tlen kiixtomas inintlajtol tlajkuiloltilpa o kamatitiyas.
  - » Tlanauatijanij kininchiualtia tlanauatili ma kikuilikaj tlen ipan motlaskilijtok, tlen kinimajtilijtok ma kitekiuikaj uaj kipiyaj tlanauatili tlen mosenkajtok ipan tlaltipaktli tlen yojuantij kininpaleuiya ni PBOCIR.

- » Maseualmej tlen kichiuaj PBOCIR kinamiki kisenkauasej tlen yojuantij mokualaniaj kej yojuantij kipixtokej inixkotiyaj inintlanauatil, sentel kitlepanitasej tlen maseualmej motlanilijtokeya tlanauatili.
- Ki piaj tlanauatili kipiasej tlali, inintlal uaj tlamantli tlen onkaj ipan inintlaltipaj.
  - » Neltolistli kimanausej tlen tlanauatili kipiaj tlaj se tlamantli iniaxka uaj tlaj kipixtokej ipan inintlaltipaj eli kualkistok pampa mochiua nomponej kampa motekiuiya inintlanauatil tlen inixkotiyaj iniaxka.
  - » Tlen tlanauatiyanij kinamiki kinitemachisej konke tlami tlen motekiuiya inintlanauatil uaj tlen inintlaltlepanitalis uaj inintlaneltokilis.
  - » Eli tlen inintlaltipaj tlen kisenkaua maseuali tlaj eli tlen PBOCIR.
  - » Monepantlalis inintlaltipaj tlen PBOCIR kinimaktiliya temachtlistli tlen mokalakisej no motlapejpenisej tlen yojuantij o kiyauak motlapejpenisej.
- Tlen kipiaj tlanauatili tlen ika tekitisej
  - » Kinintemachis katli istokej kampa PBOCIR, kemaj motekitlalisej ipan tekitl tlen kinintlapejpenijkej, kinintlepanitasej kej maseuamej yojuantij elij uaj tlakuajkualkaj kampa tekitisej uaj tlej kitlanisej inintlaxtlauil, kinimaxtisej kenijkatsaj tekitisej uaj kinimakasej kampa mopajtisej.

## Tlen moneki kichiuas katli Tlanautijkapaj tlen Kichiu ma onkaj Tlauasantlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl tlen tlanauatiltlapejpenalistli kipiaj ni PBOCIR

- Tlanauatijani, tlen kixiliaj kampa tlanauatili kichiuaj, moneki kitlepanitasej uaj kininpaleusej tlaj kenijkatsaj tlen ni PBOCIR mo senkauaj tekitisej.
- Kimoyauasej uaj kimanausej tlen kiixmatij uaj tlen yojuantij yajatij kichiuaj tlenijki.
- Kinimatiltisej ma kalakikaj ma no kiijtokaj kenijkatsaj mosenkauas tlen tlenijki inintexmoneki uaj kinintemachisej kenijkatsaj kinintekipanosej.
- Kininselilisej inintlanauatijkauaj uaj tlen yojuantij kinixtlalijtokej ma kinyakanakaj.
- Kinintemachisej kininselilisej, kinintlepanitasej, uaj kininpaleusej kej yojuantij sesentlamantli mo senkauaj tlen kenijkatsa mouikaj yojuantij.
- Kitlepanitasej tlen asta axtouiya tlen moinextiaj tlen maseualmej PBOCIR.
- Kitlachilisej kampa tlaskitok uaj tlanauatiltlapejpenalistli tlen Ueyi Amochтли ipan Mexkohlali Tlanauatiya, Ueyi Amochтли tlen Mexkoaltepetl Tlanauatiya uaj tlen mosenkajtokej maseualmej ika tlanauatijani.



- Maseualmej tlen kichiuaj PBOCIR kipiayj tlanauatili kinintenkusej kej tlanauati Ueyi Amochtli tlen Mexkoaltepetl Tlanauatiya uaj tlen Kiyauak ualaj Ueyi Tlanauatili.
- Tlaj se akaya maseuali kinekis no motekitlalisnekis ika iixkotiyaj tlempa tlanauatilchijchuanij, kiyakanas chinankotlatilanketl, uaj tlen motekitlalisnekis no tekichiuas chinankotlatilanketl tlen motlapejpeniyaj kitenkajtinemij kenijkatsaj tekichiuasneki, kemaj tla kampa tlapoualmej maseualmej se maseuali kuali kitlapejpenisej tlen kampa istokej maseualmej PBOCIR, moneki kitlepanitasej nochipa tlen yojuantij ininemis uaj inintlaneltokilis. Kemaj mo amatlalis uaj, teipaj, motlapejpenis kej yojuantij momajtokeya kichiuaj tlapejpenalistli.
- Kitlepanitasej kampa tlami inintlaltipaj tlen PBOCIR kampa kiixnextiaj tlali tlen tlanauatiltlapejpenalistli kejnompax axkipasolosej kej setsi eli chinanko.

## **Mokalakisej tlapaleusej tlen ni PBOCIR kemaj onkaj neltalistli tlapejpenalistli**

Maseualmej tlen kichiuaj ni PBOCIR kipiayj tlanauatili tlaskisej, inijixkotiyaj o momiyakakuij, kampa kenijkatsaj nejnemisej, mopanoltisej, ika maseualmej, tlanamikilistli uaj tlen inintlaltipaj tlaojonkaj, uaj nojkia tlen yojuantij kenijkatsaj mosenkauaj tlen tlen kenjkatsaj tlen inintexmoneki,

yojuantij kichiuaj o ika inintlayakantlanauatijkauaj,<sup>3</sup> kej yojuantij mosenkauaj mopaleuiyaj o tlaskiyaj tlapaleuiyaj, nojkia kejnompá, kemaj kintentokaj uaj kiniyolmelauaj.

Ika ni tlanauatiltlapejpenalistli, ni Ueyi Amochtli tlen Mexkoaltepetl Tlanauatiya kiixmati uaj kisentlalia kitlepanita tlen inixkotiyaj inintlanauatil tlen yojuantij kitekiuiyaj kemaj kinintlapejpeniyaj inintlanauatijkauaj uaj inintlayakankauaj, tlaj kemaj onkaj tlaixuasantlapejpenistli uaj kemaj mokalakiaj maseualmej, nojkia tlen kipiaj tlanauatili ma kinintenkuikaj kemaj yojuantij no kinasís tlen moilnamiki mochiuas.

Tlaj kitekiusej tlen kipiaj tlanauatili ni PBOCIR, tlen tlanauatinyanj tlayakananj moneki yojuantisaj elisej se omejtsitsij tlanautinyanj tlen kinitlapejpenisej tekichiuasej axkipanoltisej eyi xiuitl, kej mosenkajtok inijixkotiyaj ika inintlanauatil tlen Kaltitlamej uaj chinankomej.

Tlaj axtle, nompá PBOCIR uelisej mokalakisej kampa onkaj tlapejpenalistli kampa yojuantisaj o iniuaya sekinok ipan ininchinako o kiyauak, tlen kisenkajtok tlanauatilchijchiali.

---

3. Las autoridades representativas de los pueblos, barrios y comunidades elegidas de conformidad con sus sistemas normativos propios serán reconocidas en el ejercicio de sus funciones por las autoridades de la Ciudad. Los cargos a ocupar tendrán el carácter de honoríficos y no formarán parte de las estructuras administrativas, ni recibirán remuneración alguna por parte de las alcaldías ni del Gobierno de la Ciudad de México.

# **Tlapejpenalistli kampa uelisej no mokalakisej motekitlalisnekisej tlen kiijtoua Tlanauatili tlen Kintokajtia Tlanauatijkapa uaj tlen Kenijkatsaj Mochiua Tlanauatiltlapejpenalistli uaj Tlanauatili tlen Kintlatsakuiltia Tlaixpanoli tlen Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl**

Maseualmej tlen istokej ipan PBOCIR kuali yojuantij kitekiuisej tlaasantlapejpenalistli, ipan inchinanko o kiyauak kampa ininchinanko:

1. Kej te tlapejniyanij, kemaj youantij tlaixuasaniyaj.
2. Tlayejyekosej motekitlalisnekisej ika se partido o inixkotiyaj o ipan ininchinanko (kampa kitekiuiya inixkotiyaj tlanauatili).
- Tlapejpenalistli tlen tlanauatiyaniy tlayakanasej ipan chinanko:
  - » Ika tlayejyekos motekitlalis iixkotiyaj.
  - » Ika partidos.
  - » Kejnempa motekitlalisnekij ika se partido político tlen kitemoua se tekintl ipan ichinanko.
  - » Ika inixkotiyaj inintlanauatil kej yojuantij motlanajnuatiyaj.

- » Kej Tlasentilistli o tlanauatiyanij tlanauatiyaj ininchinanko kisenkauaj tlapejpenalistli.
- Kinintlapejpeniaj tlanauatiyanij kiauak tlen ininchinanko:
  - » Kinintlapejpeniaj uejueyintij tlanauatiyanij (tlanauatijketl tlen kiyakana Mexcotlali, tlanautilchijchuanij, tlanauatilchijchuanij katli kixneskayotiaj ajachi Mexkotlali).
  - » Kinintlapejpeniaj tlanauatiyanij tlen Mexkoaltepetl (katli kiyakana Mexkoaltepetl, tlanauatilchijchuanij Mexkoaltepetl, kiyakanaj chinankotlatinanketl, tlanauatilchijchuanij ipan chinankotlatilanketl).

## Kenijkatsaj kuali mokalakisej maseualmej tlen PBOCIR tlen kijjtoua tlanauatili kampa mokalakiaj maseualmej tlen Mexkoaltepetl

Maseualmej tlen kichiuaj PBOCIR kipiaj tlanauatili inixkotiaj o momiyakauij kijjtosej uaj mokalakisej tlen kisenkaua ueyi tlanautiketl uaj tlapaleusej ika tlanauatiyanij, yekake, kuali mokalakisej tlapaleusej kej yojuantij inintlanauatil tlanauatia, kej nomba:<sup>4</sup>

- Xitlauak Tlajpenalistli:
  - » Maseualmej tlen yojuantij tlajtlanij ma mochia, ma mopatla o ma mokualchijchiu tlanauatili;

---

4. Los pueblos, barrios y comunidades tienen derecho a utilizar los mecanismos de democracia directa y participativa previstos en la ley de la materia para participar en las decisiones públicas de interés general y, en lo que sea susceptible de afectar sus derechos e intereses, se realizará por medio de la consulta prevista en la LDPBOCIR (art. 22).

- » Tlen kipatlasej tlanauatili;
- » Tlen kintlajtlanisej maseualmej kikauasej o kipatlasej tlen kininkuesoua tlanauatili;
- » Kintlajtlaniaj maseualmej tlake intexmoneki;
- » Kinintlajtlaniyaj maseualmej tlen mochiuas tekiti;
- » Kininkixtiyaj tlanauatiyanij, uaj
- Tlapejpenalistli kampa Mokalakiaj Maseualmej:
  - » Tlapaleuiyaj Maseualmej;
  - » Tlasentilistli kampa Mosenkauaj Maseualmej;
  - » Moixtlaliaj Maseualmej Kenijkatsaj Tlapaleuisej;
  - » Maseualmej kenijkatsaj Mosenkuij Mouikaj;
  - » Tlen katli kiyakana kenijkatsaj mopaleuisej tekiti, uaj
  - » Tomij tlen kitekiuiaj maseualmej<sup>5</sup>
- Tlamajtinemij, kiyejyekoua uaj kimalokotsoua tlen tekikali kichiu:
  - » Miakapaj Kinintlakakiliaj;

---

5. La distribución del presupuesto participativo deberá asignarse 50% entre colonias, pueblos y barrios y, el 50% restante, se distribuirá de conformidad con los criterios de condición de pueblos rurales, condición de pueblo originario, índice de pobreza, incidencia delictiva, entre otras. Para este mecanismo, así como, para las Comisiones de Participación Comunitaria, se toma como referencia el Marco Geográfico del IECM. Art. 22 LDPBOCIR. Sentencia SUP-REC-35/2020 del 13 de marzo de 2020 y, SCM-JDC-126/2020 del 31 de agosto de 2020 en esta última se ordenó al IECM que se utilice la delimitación territorial de la Ciudad de México que fue implementada para la elección de las concejalías en el proceso electoral 2017-2018, mediante acuerdo IECM/ ACU-CG-0111/2017 emitido el 5 de julio de 2017.

- » Kinintenkuij maeualmej.
- » Kimoyauaj miyakapaj uaj tematiltiaj tlenijki tlen mo tekiuijtokej;
- » Tlen tlamajkuitlaluij maseualmej;
- » Nejnentiyauij ipan moajachiuijtokek nejmaxtik kaltitla;
- » Samokuitiyaj tlamajkuitlaluijanij maseualmej, y
- » Ikpali kamap moseuiya maseualmej.
- Tlaj no timokalakis titlapaleuis kaltitlaj:
  - » Katli kiyojuantij Tlapaleuiyaj Kaltitla. Ejeyi xiuitiyaj.
  - » Katli Tlayakanaj Tlapaleuiyaj kaltitlaj. Sejse xiuitiyaj.

## **Kenijkatsaj mokalakisej ipan tlanauatiltlapejpenalistli tlen PBOCIR tlen tlanauatia Tlanauatili tlen kipiaj ni Maseualmej Nejmaxtik Sankaltitlaj Euanij, Se achi Moajachiuujtokej tlen Sankaltitlaj Euanij uaj tlen Chantlamatij Ininchinanko Mexkoaltepetl**

### **Axtoui kinintlajtlanisej, axkininchiualtisej uaj kinimatiltisej**

Mexkoaltepetlanauatijaniy moneki kinintlajtlanisej ni PBOCIR uaj yojuantij kipiaj tlanauatili ma kinintlajtlanikaj ika inintlajakantlanauatijkauaj,<sup>6</sup> axtoui kemaj kiijtosej tlamantiniy tlen inintexmoneki uaj tlen tlanauaticihijchiali tlen yojuantij kuali kininpasolos uaj tlen iniaksa tlenijki.

Mochias tlaj tlajtlanisej ni PBOCIR, tlaj tlajtlanis tlanauatijketl o tlaj kisenkauas se tlanauatijketl.

### **Kipiaj tlanauatili kampa yojuantij no motekitlalisej kampa tekittlapejpenalistli uaj tlen iyoktsi kinimanauis**

Kichiualtia tlanauatili ni Tlanauatijkapaj Kitlachilis ma mochiua tlapejpenalistli ipaj Mexkoaltepetl uaj ma motlepanita tlen tlanauatili kej kiijtoua:

- Kininkauilia tlanautili ni PBOCIR mokalakisej kampa motlapejpeniyaj tlanauatijaniy ipan Mexkoaltepetl, tlen mochiuas ika tlen tlanauatili moiskaltijtiaj

---

6. Autoridades representativas: aquellas electas y reconocidas por los PBOCIR de conformidad con sus sistemas normativos propios y prácticas históricas.

kampa kinintokaijkuilojtiyauij tlen sesentlamantli motekitlalisnekij kemaj onkaj tlapejpenalistli.

- Moneki partidos políticos tlen onkaj ipan Mexkoaltepetl kitlalisej kampa inintlanauatil tlen yojuantij ika monauatiyaj kinimajtilisej maseualmej tlen PBOCIR ma tlajejyekokaj no motekitlalisej tlempa sesentlamantli onkaj kenijkatsaj ki asisej tekittl ika tlapejpenalistli ni Mexkoaltepetl, ika tlajejyekoli uaj ika sanse tlanauatili.
- Tlempa kinimajtilisej ma tlajejyekokaj moixtlanisej motekitlalisej, yekake moneki neltlistli elisej samaseualtsitsij istosej ipan PBOCIR, neli kuali mouikasej, moamatlaskiltijtosej uaj kuali moijitas iniuaya miakij uaj tlen mouikaj ika tlatepanitalistli ika maseualmej, tlen ika panoj, inintlalnamikilis uaj tlen mosenkuij mouikaj; no tlapaleuijtos ika setlenoj ika ichampyouaj o kipanotos se tlanauatijkayotl ipan ikaltitlaj, kampa moajachiuijtokej kaltitlaj uaj ichinanko kampa itlaltipaj kineki motekitlalis.
- Tlen keskij kinekisej tlajejyekosej motekitlalisnekisej moneki kitlepanitas tlen keskij samaseualtsitsij istokej tlen euanij uaj tlen chantlamatinij ipaj Mexkoaltepetl. Kichiuasej ma motlepanita tlaj se tlakatl motekitlalisnekis se siuatl moneki nojkia motekitlalisnekis uaj monauis ma nojkia kininkalakisej maseualmej tlen nojua telpokamej uaj ixpokamej.



TLAPEJPENALISTLI	KENIJKATSAJ MOCHUIA	KEMANIJKAJ MOCHUIA
Tlanauatiyanij tlen tlayakanasej	Tlanauatili tlen kitekiuiyaj inijxkotiyaj	Eyi xiuitiyaj
Tlanauatilchij-chiuani tlen kinixtlalisej tlen kampa istokej mas miakij ipan chinanko tlen samaseualtsi-tsi	Tlanauatili tlen kitekiuiyaj inijxkotiyaj	Eyi xiuitiyaj
Chinankotlati-lanketl uaj tlanauatilchij-chiuani tlen kinixtlalia tlen istokej mas miakij ipan inchinako tlen samaseualtsitsij	Ika partidos uaj inijxkotiaj	Eyi xiuitiyaj
Tlen kinixtlaliaj kenijkatsaj tlapaleusej	Tlanauatili tlen kiijtoua kenijkatsaj mopaleusej	Eyi xiuitiyaj
Tlen mosenkauaj kenijkatsaj tlapaleusej	Tlanauatili tlen kiijtoua kenijkatsaj mopaleusej	Isejsexiuitiyaj
Tomij tlen kiyaltisej	Tlanauatili tlen kiijtoua kenijkatsaj mopaleusej	Isejsexiuitiyaj

## Tlen kinamiki kichiuasej tlen Tlanauatijkapa Kisenkaua Tlanauatiltlapajpenalistli tlen PBOCIR ipan Mexkoaltepetl

Tlen ni Tlanauatijkapa Kisenkaua Tlanauatiltlapajpenalistli ipan Mexkoaltepetl (TECDMX) ellij tlanauatiyanij tlen

kisenkauaj tlaj mokualaniyaj kemaj motlapejpeniyaj tlanauatinyanij ipan ininchinanko o kiyauak tlen ni PBOCIR; nojkia, kimanauiya tlen tlanauatiltlapejpenalistli uaj tlen ma kuali mochiua nompaa tlateluilistli uaj kuali ma mosenkaua tlempa tlanauatinyanij tlen kisenkauaj tlanauatiltlapejpenalistli.

## **Tlen kinamiki motlachilis kampa tlasikitok tlanauatili kemaj istokej maseualmej tlempa PBOCIR**

- Motlaskilis tlen mas kipaleuis maseuali (ika istok maseuali)
  - » Kemaj motlateljuiaj tlen tlapejpenalistli tlen teuantij maseualmej tlen istokej ipan PBOCIR, tlen tlanauatijketl kisenkauas kualantli o seyok se tlanauatijketl tlanauatili kichiualtia ma ki tlapejpeni tlen mas kimanauis maseuali tlen motlateljuia.
  - » Nojkia, tlen kemaj tlanauatili tlen kenijkatsaj kiikatiyauij tlateljuili kejnompaa kemanijka mochiua se tlayolmelauali, tlen tlajtlani ma kichiuakaj ipan tlajkuiloltpaj o tlen nel kuali tlen kinintempaleuis, moneki kikaxanis.
- Kijjitas tlateluilistli kej yojuantij inintlalnamikilis
  - » Kijjitosneki tlanauatijketl moneki sanse kinimpatikaitas tlen maseualmej o PBOCIR, uaj nojkia kipantis tlen iyojtsi tlayejyekoli tlen kiixpolos tlen axtepatikaitaj.

- » Uaj nojkia, kiijtosneki kitlepanitas tlanauatili tlen inixkotiaj monauatiaj uaj motekipanoj.
  - » Kitlepanitas tlen kampa uelis kixialis, tlen kenijkatsaj yojuantij kisenkauaj kemaj kininpantia kualantli ni POBOCIR.
  - » Kemaj motlateljuiaj ika tlanauatiltlapejpenalistli, nochipa moneki kinkuilisej inintlalnamikilis tlen PBOCIR.
- San se ininpatij uaj axkiniyokakauaj
    - » Axtekauiiaj ti teiyokakauas ika itlachialis tlen ineluayo, itlajtol, tlen ichijkayo, tlen ijita, itiopatlaneltokilis, tlen tlakayoyajatilis uaj iyajatiltlalnamikilis, tlaj kampa ualaj o seyok tlamantli ika.
    - » Tlen yojuantij inintlalnamikilis, tlen yajatij kichiuaj tlamantinij uaj inintlatlepanital tlen PBOCIR iuikal ipatij tlen sekinok inintlalnamikilis tlen yajatij kichiuaj tlamantinij, tlen inintlatlepanital uaj tlen mouikaj nochi sekinok maseualmej.
- Moueyichiuas tlen inixkotiyaj monauatiyaj
    - » Kampa motlateljuiaj tlanauatiltlapejpenalistli moneki moixmatis uaj motlepanitas kampa moaxilis tlen yojuantij tlen yojuantij kichijtiualuij, tlen yajatij kichiuaj uaj tlen mouikaj moyakanaj, kampa axmokalakisej uaj kichiuasej ma mosenkaua kuali nompaa kualantli.

- Kipatlas tlateljuili
  - » Kijjtosneki tlanauatijketl tlen tlanauatiltlapejpenalistli moneki kikuamachilis tlen kimajtilijtokej makisenkaua kemaj istokej maseualmej tlen PBOCIR.
  - » Nompá tlanauatijketl tlen tlanauatiltlapejpenalistli moneki kipantis tlen nelia kualantli ki nemploua, kikuamachilis tlakeya kineki uaj kenijkatsaj iuexka tlen ya kiixpanotokej tlen tlajtlani, kejnompá tlen tlanempolojtok kuali moixtomas tlen kenijkatsaj nejnentiyaajtó tlateljuili kampa onasitok tlen yojuantij inintlalnamikilis, tlen ika mopanoltiaj o ika maseualpoyouaj.
- Kipixtosej maseualmej katli kiixtomasej tlajtoli tlajkuiloltipaj o kemaj kamatitiyauij
  - » Motemoua kinimajtilisej temachtli maseualmej tlen PBOCIR, nochi kampa tlateluilistli mokalakisej, inisejselti o momiyakakuitokej, moneki kininpaleusej, maseualtlajtolixtomanij uaj tlamanauiyanij tlen kiixmatij inintlajtol uaj tlen inintlalnamikilis (inintlaneltokilis uaj inintlátlepanitalisis), yekake moneki, tlanauatijketl moneki kichiuas nochi tlen imako eltok kinimaktilis, tlen yojuantij tlanauatili motlanilijtokeya uaj tlen kenijkatsaj kiuikatiyauij tlateljuili.<sup>7</sup>

---

7. Tesis P. XVII/2015 (10a.). Acceso a la tutela jurisdiccional efectiva. Forma de garantizar el derecho humano relativo tratándose de personas indígenas. SCJN.

- » Tlanauatiyanij tlen tlanauatiltlapejpenalistli uaj tlen samaseualtsitsij inintlanauatijkauaj, uaj tlen maseualmej tlen kichiu PBOCIR uaj nochi maseualmej tlen tlapejpeniyanij, moneki kitekiuisej kamanali tlen nochi kinintokajtisej tlen eli kichiu sanse topatij uan kitlachilia tlake ichijkayo maseuali, kejnomp kuali mopias achimiak tlamantli tlen tlapaleuis tlen motemoua sanse topatij elis.<sup>8</sup>
- » Tlaj nekij tikintemachisej ma kipantisej tlen kuali tlamantli kitemouaj tlen kichiuaj POBCIR, uaj nojkia kipixtosej uaj kiasikayotisej inin tlajtol, moneki mochiuas tlaixtomali tlajkuiloli nochi tlen mochijtiyajtok tlen nejnentiyaajtok tlateluil, peuas kemaj kampa motlatelua uaj tlamis asta kampa kisenkauiliaj tlen kikuesoua, tlen kejnomp itlajtol nomp maseuali tlen istok kampa PBOCIR, katli teuanti kampa tlateljuili.<sup>9</sup>
- » Ni TECDMX kichiuas ma miakij kimatikaj uaj kimoyauas tlen tlasenkuali kichijki tlateljuili, kejnomp no kimatisej nomp maseualmej tlempa istokej ipan POBCIR

---

8. Tesis XLI/2014. Sistemas normativos indígenas. En las convocatorias a las elecciones se debe utilizar lenguaje incluyente para propiciar la participación de las mujeres. TEPJF.

9. Jurisprudencia 32/2014. Comunidades indígenas. En los medios de impugnación el juzgador debe valorar la designación de un intérprete y la realización de la traducción respectiva. TEPJF.

## **Kininchiuatia tlanauatili tlen PBOCIR kitlepanitasej tlen moneljuayotijtök ipan Ueyi Amochtli tlen Tlanauatiya Mexkötali tlen santse topatij, axteiyökakauasej uaj sanse motekitlalisej siuamej uaj tlakamej**

Tlanauatijkapaj kiixmati uaj tlanauatili kipiaj motlanajnauatisej inixkotiyaj uaj motekipanosej ika tlanauatili ni PBOCIR, axkinkauilia, kiiptosneki tlanauatili tlen kipiaj eli tlayejyekoltsi axnejmaxtik monauatiyaj pampa inintlanauatil moneki kikuilisej tlen tlanauatili motlaskilijtok tlen ipan Mexkötali tlanauatiya tlen maseualmej tlanauatili motlanilijtokeya.

Ipan tlanauatili tlen inixkotiyaj chinankomej kitekiuiyaj moneki kitekiuisej uaj kitlepanitasej tlen motlaskilitok uaj tlanauatili tlen motekiuiya ipan Mexkötali, kejnompayolistli, kualitl nemis, tlen sanse topatij, axteiyökakauaj uaj uikalmej.

Siuatl uaj tlakatl samaseualtsitsij elij iikal tlanauatili kipiaj, yekake, tlanauatiyanij tlan tlanauatiltapejpenalistli iuaya tlen inintlanauatiyanij tlen yojuatij tlen PBOCIR moneki kichiuasej nelia ma mokalakisej ipan política tlen nochi maseualmej, axakaj kiiyökakauasej uaj kikualajchiuasej.

Nojkia, moneki kinintlepanitasej tlen tlanauatili kipiaj siuamej, siuapilmej, okixpilmej, konetelpokamej (koneixpokamej) uaj telpokamej, chikajtlakamej(chikajsiuamej), maseualmej tlen kipiaj axasikayoj inintlakayo, tlen mopatliliyaj inichijkayo, tlen ualauij sejkoyok, tlen ualauij xinaxtli África uaj sekinok tlamantli tlen kininchiuatetlayökoltsitsij.

Tlaj se kaaya kikualajchiuilaj o kiyyokakauaj ni maseualmej tlen ika ti kamatij, tlaj siuamej tlen mas kinimanauiya tlanauatili kininkualankachiuilia pampa elij siuamej, kuali yasej motlateluitij o ma kinimanauikaj ipan IECDMX o kampa Tlanauatijkatlateluijkapaj IIXkotiyaj Tekiti ika ni Tlanauatiltlapejpenalistli kampa motlateljuiti uaj kiselis tlanamikili, kitokilisej tlaj motlateljuis uaj tlamantli tlen kimanauis.

Elij kikualankachiuilia política tlen ichijkayo ika siuamej axtijkauilis o tijkixtilis ma kamati uaj tlaixuasani; axtijkauilis ma tlayejyeko motekitlalis o ma motekitlali tlanauatijkapa o kampa ichinanko, tij tlatilis kamanali, tikininpinaualtis siuamej, tikintemajmatis o tikinixmajmatis o iteixmatkauaj, uaj sekinok.<sup>10</sup>

## **Kenijkatsaj tiuelis titlajtlanis ma kisenkauakaj tlen ta axtijkualita tlen tlapejpenalistli**

Tlaj onkaj kualantli tlen tlapejpenalistli o moixpano tlen tlanauatiltlapejpenalistli, katli kichiuaj ni PBOCIR kuali kikuatsalausej o motlatelusej ipan TECDMX.

Ni TECDMX ya kiamatlalia ni tlamantli tlen kichiuu uaj ki senkaua tlen ni Ueyi Tlanauatijkapa Mexkoaltepetl, tlen Tlanauatilchijchianij Mexkoaltepetl, Chinankotlatilankemej, tlen Kichiuaj uaj Kimajkuitlauiyaj Tlapejpenalistli, tlen tlanauatijanij chinankomej o akiueli seyok tlanauatijketl tlen chinanko tlanauatia, ma motlaskilikaj tlen Ueyi Amochtli

---

10. Artículo 7 de la Ley de Acceso de las Mujeres a una Vida Libre de Violencia de la Ciudad de México y art. 4, apartado C, fracción III del COIPE.

tlen Mexcotlali Tlanauatiya, tlen mosenkajtokej kampauei iniuaya uaj tlen tlanauatili kiiytoua ma mochiua.

## **Tlanauatili tlen kenijkatsaj nejnentiaj tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl tlen mitsiljuia ome tlamantli kenijkatsaj ti temajtilis tlen miskuatsalauia o timotlateljuis:**

### **Tlateljuis Tlapejpenalistli**

Ti temajtilis kemaj axtijneltoka tlen tlamantli mochijtok, tlen tlayolmelaualtlasenkauali, tlen mosejkajtokej, tlasenkauali o amatinij tlen tlanauatiyanij tlanauatiltlapejpenalistli tlen Mexkoaltepetl, nejmxtik tlasenkauali ika tlanauatili.

### **Tlateljuilistli tlen Kimanauis Tlanauatiltlapejpenalistli**

Mopeualtia ika se kuatsalauilistli o kemaj motlateljuia maseualmej tlen PBOCIR o inchinankouaj kemaj kiixpano tlanauatiltlapejpenalistli se maseuali o tlanauatijketl.

Nojkia kualtias motlateljuisej kemaj tlen kichiuj o kisenkauaj ne partidos políticos, kemaj ne katli tlanauatijkapa kichiua uaj kitlachilia tlapejpenalistli kemaj kinintlalilijtok se tlatsakuili tlen kimachiliaj aximelajya o tlaj motlateljuijtokej kemaj mochiua tlamantli kampa mokalakiaj maseualmej.



# Tlamanauijkapa Miakapa kampa Mokalakiaj Maseualmej tlen kixitijkeya inixiui uaj tlen Tlanauatiltlapejpenalistli

## Santlapik Tlatlalnamiytia uaj Temanauia

Nompa maseualmej tlen kichiuaj nompa PBOCIR kuali yasej kampa Tlamanauijkapa Miyakapa kampa Mokalakia Maseualmej tlen kixitijkeya inixiui uaj tlen Tlanauatiltlapejpenalistli tlen TECDMX, kampa kiselisej tlatlalnamiytli uaj manauilistli, san tlapik uaj axoui kiselia, ki panoltia, tlen nejnentiya uaj kitlamiltiya tlen motlajtlaniaj, tlen kininkuatsalauia, tlateljuili uaj tlen mouikatijaj ipan TECDMX.

Nojkia, ni tlamanauilistli kuali yas kininpaxaloti kampa inichinankotlatilanketl, ininkaltitlaj uaj ipan inichinanko tlen Mexkoaltepetl, kitemoua kinimatiltiti tlen kenijkatsaj motlepanitasej, tlen kuali tlamanantli makichiuakaj tlanempa uaj kimoyauas ma michiuakaj tlen tlanauatiltlapejpenalistli kininauatiya tlen kixitijkeya inixiui.

Tlen tekitl kichiu tlamanauilistli te makasej ipan motlaskilis santlapik, neltitlistli, ika tlatlepanialistli uaj yajati kichiu itekij.

## **Tlamantli tlen tlajtlani tlaj ta tij nekis tij tialis ma kimatikaj tlakeya mis kuatsalauia o timotlateluis tlaj tij machilia mits ixpanokej ika tlanauatiltlapejpenalistli**

- Tlaj timotlateljuis kuali ti temajtilis axtoui ika tlanauatijanij tlen Mexkoaltepetl kitlachiliaj uaj kisenkauaj tlanauatiltlapejpenalistli.
- Tlanauatijanij tlen Mexkoaltepetl kininchialtia tlanauatili ma kiselisej tlateljuili uaj kititlanisej tlen kampa Tlanauatijkapaj kitlachiliaj uaj kichiuaj tlapejpenalistli o kampa kisenkauaj tlapejpenalitli, kej kinamiki.
- Tlen tlanauatijanij tlen kimanauiyaj tlanauatiltlapejpenalistli kinchiualtia tlanauatili ma kiselikaj uaj ma kinimajtilikaj maseualmej kamanali nochi tlen moneki tlen tlateljuili kikalakijtokej.
- Ni tlateljuili kuali temajtilisej tlajkuiloltipaj o, yas maseuali kipouati kampa tlanauatijkapaj kampa kisenkauaj tlanauatiltlapejpenalistli kipaleusej kiijkuilosej.
- Moneki moamatlalis itokaj katli motlateljuia uaj kitlalis konke ichaj kampa kipantisej.
- luaya tlempa amatl ika motlateljuia moneki no iuaya temajtilis tlamantinij tlen kitempaleuis tlen ya kixaxilis temajtilis.
- Kampa motlateljuia moneki kiijtos tlakeya mochijki tlen kikuesoua uaj tlakeya kinempolojki.

- Kiuikas tlaixtsojkuiloli o tlamatsompechis ika iuexmajpil tlen katli motlateljuia

## **Tlen tlakeya mochiua tlanauatijkapaj kejnompamomanauia tlen chikaualistli, tlen namantsij onkaj kokolistli tlen kichiua Covid-19**

Tlen namantsij onkaj kokolistli tlen kichiua ni Covid-19, ni TECDMX ki tlalijtok kenijkatsaj tekitis uaj kenijkatsaj nimaj momajkuitlauisej, kejnompasauejkatsij tekitisejtlajtlake kinintlajtlanisej ma kichiukaj tlen yojuantij inintekij, motemoua momanauis ininchikaualis nochi tlen maseualtekitinij tlen kichiuj ni Tlanauatijkapaj, uaj nojkia, tlen maseualmej.

Tlamantinij tlen tekitl katli kualimochiuas uejkatsij:

- Ti temajtilis uaj tij amakalakis ipan tepostlamatketl tlen kitetsopaj, tlen tetlatsakuiltia uaj/o titlajtlani. <https://www.tecdmx.org.mx/index.php/oficialia-de-partes/>
- Tlanauatil tlasenkuali tlen TECDMX tlen Kimanauia Chikaualistli (SARS-COV2) tlen tekitl mochiua kalijtik ni tlanauatijkapaj. <https://www.tecdmx.org.mx/wp-content/uploads/2020/07/PROTOCOLO-DE-PROTECCIO%CC%81N-A-LA-SALUD-SARS-CoV2.pdf>

## Tlen motlatsaskuiltia tlen tlapejpenalistli

Tlaj kemaj onkaj tlapejpenalistli tlen maseualmej tlen PBOCIR tlaj yojuantij se axkualtlamantli kininchiuiliyaj o kiitaj kikouaj nompaa tlauasantlapejpenalistli, kininchiualtiyaj ma kitlapejpenikaj katli motekitlalisneki tlakatl o siuatl, kininteusej, kinintemajmatisej o seyok tlamantli iuikal elisneki, kuali yasej kampa FEDE o sejkoyok kampa istokej tlanauatiyanij tlen kisenkauaj tlanauatiltlapejpenalistli kampa kuali motlateljuitij.

Ni Tlanauatili tlen Tetlatsakuiltia ipan Mexkoaltepetl kiijtoua kemaj onkaj tlapejpenalistli kuali onkas tlaixpanoli tlen kuali motlatsakuiltis:

- Kualantli (tlatemajmatilistli, ipaj motlakayo, ipan motlalnamikilis, tlen ichijkayo maseuali, uaj ika nochi maseualmej) tlen kenijkatsaj nejnientiaj tlapejpenalistli, miakapaj o ixtakayantsij:
  - » Tlamantli tlen ika kualantli mochiua tlapejpenalistli:
    - > Mis chiualtisej, kualantli, kikouaj tlauasantlapejpenalistli, kimoyauaj kamanali, axmiskauilisej xi tlaixuasani.
    - > Kininkualajuij siamej, ika tle yojuantij inichijkayo.

Inij tlaixpanoli kuali kichiuasej:

Katli tlanauatiyanij tekij ipan tlapejpenalistli uan tlen partidos, katli motekitlalisnekij, katli kitlapejpenisej katli motekitlalisnekis, maseualmej tlen kipiaj 18 xiuitl,

partidos políticos, katli tlayakanaj, tlayakananij o katli mokalakiyaj ipan chinanko uaj tlen samaseualtsitsij, tepos tlayolmelauanij.

Tlen motltsakuiltia tlen kichuah tlaixpanoli kuali kitlaxtlaualtisej asta kitsakuasej uaj kuali kikixtisej kampa tekiti o tlaj motekitlalisneki

## **Tlanauatijkapa tlen yojuantij kimanauiyaj tlen tlanauatili tlen PBOCIR, ipan Mexkoaltepetl**

Kinamauis tlanauatiili ma axonkaj tlenoj tlenoj tlapasolmananauj maxonkaj kualantli, kiijtoua tlayakana uaj tlatetsopa ma kitlachilikaj asikayoj uaj nejmaxtik tlen tlamajkuitlakuiyanij ipan Mexkoaltepetl.

Ipan Mexkoaltepetl, se kipiya tlanauatijkapa, tlanauatili uaj kenijkatsaj mochiua se tlateluili kejnompaa kimanauiya uaj kimoyaua tlen tlanauatili kipiya maseualmej ipan tlanauatiltlapejpenalistli, kejnompaa:

### **I. Mis tlajnamiltisej uaj mispaleuisej**

- » Nochi tlanauatiyanij tlen Mexkoaltepetl

### **II. Axtijkauilisej ma pano axkualitlamantli, makiniyolitski uaj ma momaxtikaj tlatlepanitaka**

- » Tlanauatijkapaj tlen Kichiuaj uaj Kitlachiliaj Tlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl.

- » Tlanauatijkapa kampa Siuamej kinintekipanoj Mexcoaltepetl.
- » Tlanauatijkapaj kapa kinintekipanoj Telpokamej Mexkoaltepetl.
- » Partidos políticos
- » Tlanauatijkapaj kampa mismatiltisej nochi tlen tekittl kichiuaj tlanauatijani, Kimanauiyaj nochi moamauaj tlen ika timiixnextia uaj temaltiliaj kamanali tlen motlajtlaniaj maseualmej ipan Mexkoaltepetl.

### **III. Tlanauatijkapaj kampa kiseliaj tlen tlanauatiltlapejpenalistli (ipaj tlapejpenalistli o tlen motekitlalisnekij)**

- » Tlanauatijkapaj tlen Kichiuaj uaj Kitlachiliaj Tlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl.
- » Tlanauatijkapaj tlen Kisenkaua Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl

### **IV. Tlanauatijkapaj kampa kinimanauiyaj PBOCIR, kemaj setlenoj motlajtlaniaj**

- » Tlanauatijkapaj kampa kinintekipanoj maseualmej tlen nejmaxtik sankaltitlaj euanij, tlen moajachiuijtokej tlali uaj tlen chantlamantij ipan Mexkoaltepetl.
- » Tlanauatijkapaj kampa axkikauiliyaj uaj kiixpolouaj maaxteiyokakauakaj ipan Mexkoaltepetl.

- » Tlanauatijkapaj kampa kinintekipanoj maseualmej tlen axasikayoj inintlakayo ipan Mexkoaltepetl

## **V. Kampa Kiniselij uaj Kinintlatsakuiltiaj kemaj Kininkualajchiuaj tlen PBOCIR, tlatasakuilistli**

(Kemaj onkaj tlapejpenalistli o maseualmej mokalakiaj, temajmatijka uaj kikokoua yolistli, axtekauiliaj tlamantli ma se kichiu, inintlakayo o tlen iniaxka o, kinekij kixoleuasej tlapejpenalistli kejnompaa kiixtekij kampa kitemaj ixtlauasantli, kikouaj tlauasantli, sekinok miak tlamantli)

- » Tlanauatijkapaj kampa Timotlateljuis Tlaixpanoli tlen Kitlachiliaj Tlanautiltlapejpenalistli, tlen Tlanauatijkapaj tlen tetlateluiya ipan Mexkoaltepetl uaj, Tlanauatijkapaj kampa Kininseliaj Siamej tlen Motlateljuia.
- » Tlanauatijkapa tlen Kiselia Tlateljuili tlen Tlanauatiltlapejpenalistlibipan Mexkoaltepetl

## **VI. Kampa Kiniseliaj tlen Axxualitlamantli ininpantitok**

- » Tlanauatijkapaj kampa Motlateljuia ipaj Mexkoaltepetl

## **VII. Kimanuiyaj tlanauatili tlen maseualmej motlanilijtokeya pampa kinkualajchiuiliya tlanauatijkapa**

- » Tlanauatijkapaj kampa Kimanuiyaj Tlanauatili tlen Maseualmej Motlanilijtokeya ipaj Mexkoaltepetl

## **Xij mati uaj xikixmati tlanauatili tlen mis paleuiya**

Ni Tlanauatijkapaj tlen Kisenkaua Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl ya mistemachia kimanauis tlaj inkinekij inmokalakisej motekitlalisej tlen nochi maseualmej istokej o mochantlalijtokej ipan Mexkoaltepetl.

Tlaj tijneki mas tij matis xi tlanojnotsa ipan:

### **Tlanauatijkapaj tlen Kisenkaua Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl**

Kenijkatsaj tiasiti: Magdalena No. 21, Col. Del Valle, Chinakotlatilanketl Benito Juárez, Mexkoaltepetl, C.P. 03100, Teposmekatlanojnotsaloni: 55 53 40 46 00  
Internet: <https://www.tecdmx.org.mx/>

### **Tlanauatijkapaj Miakapaj tlen Mokalakiaj Maseualmej uaj tlen Tlanauatiltlapejpenalistli tlen TECDMX**

Te tlanamijtiya uaj te manuiyay santlapik  
Teposmekatlanojnotsaloni kampa nimantsij tlanankiliaj:  
55 53 40 46 41  
Correo electrónico: [defensoria.electoral@tecdmx.org.mx](mailto:defensoria.electoral@tecdmx.org.mx)  
Internet: <http://defensoriaelectoral.tecdmx.org.mx/>

### **Tlayakana tlen Kimanauiya Tlanauatili tlen Maseualmej Motlanilijtokeya uaj tlen ininchijkayo**

Teposmekatlanojnotsaloni: 55 53 40 46 00, extensiones 1175 y 1028  
Correo electrónico: [generodh@tecdmx.org.mx](mailto:generodh@tecdmx.org.mx)  
Internet: <http://comitegenero.tecdmx.org.mx/>





Ni pilamochtsi eli se tlamantli tlen texnechkauiya ika maseualmej tlen kitlachilia ni Tekitikapaj tlen Kisenkaua Tlanauatiltlapejpenalistli ipan Mexkoaltepetl, tij temouaj tikinintlalnamijtisej uaj tikinimatiltisej maseualmej kenijkatsaj kitekiuisej tlen yojuantij kinekij mokalakisej ipan tekiltlapejpenalistli uaj axouij kiasisej tlasenkauali tlateljuijkayotl uaj tlen kenijkatsaj mouikatiyaj tlateljuili.

Tlen axtouia tlajkuiloli tlayakantok, ni pilamochtsij ax kichiualtia ni Tlanauatijkapaj tlen Kisenkaua Tlanauatiltlapejpenalistli tlen ni Mexkoaltepetl ma kichiua o kisenkaua tlateljuijkayotl kej tlajtlanij, moneki kitlachilis nochipa tlen kampa motlaskilijtok tlen santse ininpatij maseualmej uaj tlen kenijkatsaj kinamiki mouikatiyas ni tlateljuili tlen tlanauatia ni tlanauatiltlapejpenalistli.



